

באר טוביה
כמוצלב אלנו

מנהיגות משתפת

בוועד המקומי

מחלקת ישובים וחקלאות

יחד קונים קהילה

קליטת
תושבים
חדשים

מנהיגות
משתפת

נוער
וחינוך
בלתי
פורמאלי

העסקת
עובדים

וועדת
ביקורת

רכש
והתקשרויות

תקציב
הוועד
המקומי

מנהיגות משתפת

קהילה בישובים מושתת על בסיס התנדבותי ועל רצונה של הקהילה לקחת חלק פעיל בהתנהלות הקהילה במטרה לקדם תחומים החשובים להם.

ההתנדבות מחזקת את רמת הקהילתית ואת תחושת השייכות של הפרט בקהילה, התושבים לא רק מציפים את הצרכים אלא גם מסייעים בפיתוח ויישום הפתרונות.

בישובים בעל מבנה ארגוני מיטבי פועלות ועדות המאפשרות לתושבים רבים לקחת חלק פעיל בעשייה הקהילתית ולהיות שותפים ומעורבים בנעשה בישוב. הגדלת מערך הפעילים מאפשרת לוועד המקומי להרחיב את תחומי הפעילות בהיותם מכפילי כוח ומשאב חיוני.

גיוס מתנדבים ומעורבות תושבים -

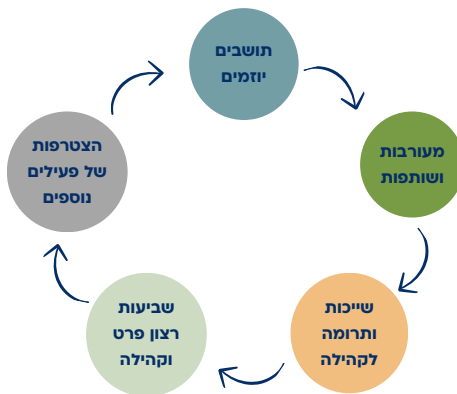
איך עושים את זה?

מרבית תושבי הישוב מהווים את פוטנציאל המתנדבים המרכזי הנמצאים בתקופת חיים בה הם עסוקים בגידול משפחה, פיתוח קריירה ופרנסה, ניהול משק בית ועוד. לא פשוט להביא אנשים לקחת על עצמם מחויבות נוספת ברמת ההתנדבות בקהילה. ההתנדבות דורשת משאבי זמן ומחויבות. בישובים רבים ניתן לראות מעגל מתנדבים קבוע הלוקח על עצמו את העשייה הקהילתית.

- אז איך מגלים את מעגל הפעילים?
- איך מעודדים תושבים נוספים לקחת חלק?
- איך מיישמים הלכה למעשה את חזון הישובים הקהילתיים ודואגים לתחושת שייכות ומעורבות?

כמה טיפים לגיוס פעילים

- ◀ שלבו את **מסר ההתנדבות** בכל פלטפורמה אפשרית – בעלון לתושב, באתר האינטרנט, ברשתות חברתיות, בדוכן באירוע קהילתי, בערב שולחנות עגולים ועוד.
- ◀ צאו **בהזמנה אישית** לבוא ולתרום לטובת הכלל- פנו לתושבים במגוון אמצעים ובעיקר בפנייה אישית ממוקדת לפי תפקיד / נושא והתאמה.
- ◀ **תיאום ציפיות** - הגדירו היטב את התפקיד ומסגרת הפעולה, אדם צריך להבין למה הוא מתחייב, מה זה ידרוש ממנו, ואלו סמכויות ומרחב פעולה יהיו לו.
- ◀ אפשרו **סוגי התנדבות שונים** לא רק בתוכן אלה גם במבנה. יש מתנדבים שיתאים להם להצטרף לוועדה קבועה ולהיות חלק מצוות ארוך טווח. יש כאלה שיעדיפו להצטרף לפרויקט חד פעמי או להוביל בעצמם מיזם.
- ◀ זו משימה של כולם- היעזרו בפעילים קיימים ובקשו את עזרתם **בגיוס חברים ומכרים.**
- ◀ **זהו את המניעים של האדם**, מה חשוב לו מצאו עבורו את המקום המתאים להתנדב כך שיהיה win-win לתושב ולקהילה.
- ◀ **עודדו ואפשרו לתושבים להציע ולקדם יוזמות משלהם.** בהנחה שמדובר בצורך אמיתי ורלוונטי לקבוצה משמעותית בישוב, זו הדרך הטובה להכניס תושבים למעגל הפעילים.

ניהול מערך המתנדבים

העובדה שאדם אינו מקבל שכר אין משמעותה שאין ולא צריכות להיות לנו ציפיות ממנו כמו **מחויבות, אחריות ועמידה בזמנים ובמשימות**. יש לנהל את עבודת המתנדבים, תוך כמו שימוש בכלים רכים המבוססים בעיקר על יחסים אישיים ופחות על סמכות. חשוב להגדיר כללי בסיס להתנהלות הועדות.

הערכות הוועד המקומי סביב מערך וועדות בישוב

1. כמנהיגים, זכרו כי **אתם מתווים דרך, גישה ודוגמה אישית** – לכן אל תתנו דגש לקשיים בהתנדבות כמו גם תחושה שאתם עושים טובה.
2. הגדירו נהלי עבודה של הוועדות ואת הקשר שלהן עם הוועד המקומי.
  - ✓ הגדירו עבודה של הוועדות ואת הקשר שלהן עם הוועד המקומי.
  - ✓ מה הציפיות שלכם מוועדה? תדירות, פגישות, רישום פרטוקול, תכנון, ניצול תקציב, מנהל תקין ועוד.
  - ✓ מה המדיניות שלכם לגבי סמכויות וקבלת החלטות בוועדות? האם הם רשאים לקבל החלטות בתחומם או שמא נדרש אישור וועד מקומי? האם החברים בוועדות רשאים לנצל תקציב כל עוד הם במסגרת התקציבית או נדרשים לקבל אישור מהוועד המקומי על כל פעולה? האם ועדה יכולה לפרסם הודעות/ידיעון/עלון לקהילה?
  - ✓ איך מצטרפים חברים חדשים לוועדה?
3. **ראיה מערכתית** – אשרו את המטרות, תחום הפעילות והתוכנית השנתית של כל ועדה, ודאו שאין כפילות בין ועדות ושהמטרות בהלימה לתוכנית הכלכלית של הוועד המקומי ותקציבה.
4. שמרו על **קשר רציף עם יו"ר וועדות** ודאגו לתיאום ציפיות וסנכרון.
5. **כבדו את הפעילים והשקעתם** - גם אם אינכם מסכימים עם המלצותיהם אל תזלזלו בעבודתם או תפסלו על סף את הצעותיהם.
6. **דאגו להתנהלות תקינה גם בוועדות** (לדוגמא: רכישות והתקשרות עם ספקים ונותני שירותים).

פועלות מנחות לעבודה הוועדה

- ◀ הגדירו מטרה ותחום עיסוק.
- ◀ בחרו יו"ר לוועדה וחלקו תפקידים בין החברים.
- ◀ קבעו מועדי פגישות קבועים ביומן.
- ◀ הכינו תכנית עבודה שנתית הכוללת לוחות זמנים , חלוקת עבודה ודרישות תקציב.
- ◀ בכל ישיבה רשמו פרוטוקול ובו החלטות וחלוקת משימות והעבירו עותק לוועד המקומי.
- ◀ דאגו להיות בקשר עם הקהילה.
- ◀ הפיצו סיכומים תקופתיים על פעילות הוועדה.
- ◀ שלבו חומרים באמצעי התקשורת של הישוב.
- ◀ היעזרו בתושבים נוספים במשימות נקודתיות לפי הצורך.

רעיונות וזרכים להוקיר מתנדבים בישוב

שי בחג לכל מתנדבים	תעודת הוקרה	ערב הוקרה
רצוי להודות באופן פומבי לפעילים ולהוקיר את פועלם אחרי כל אירוע/נושא שפעלו בו	פינה קבועה בעלון היישובי שמספר על מתנדב ופעילותו	שי סמלי לכל מי שתרום בהפקת אירוע מסוים

פעולות מנחות לעבודה עם מתנדבים

- 1 הגדירו מסגרת פעולה
- 2 הבהירו את הזכויות והחובות למתנדב
- 3 נהלו שיח על תפיסה, הרעיונות והמטרה
- 4 בחרו כל פעם משימה אחת לביצוע שתאפשר חווית הצלחה
- 5 העמיקו את היחסים בין המתנדבים והמשך המשימות